

tje v svojem času solnce slov. in krščanske zavednosti.

Gospodarske stvari.

Seme in njegova premenja.

Stare izkušnje kmetovalcev, logarjev in vrtnarjev pravijo, da rastlinam streže, če se s časom prestavijo na drugo zemljo. Če vedno na istem prostoru vzrejamo le eno rastlino, nam začne s časom pešati, ali se, kakor pravimo, zvrže in tako zahteva, da jej prostor ali mesto izpremenimo. Kar smo v tem povedali, to najlepše opazujemo na eno- in dveletnih rastlinah, katerih največ po vrtilih in njivah zasajamo. Da kaj podobnega na velikih gozdnih drevesih ne zapazimo sami, temu je kriv prekratki čas našega življenja, med tem, ko nekateri gozdni velikani stotine let prebijejo. Sicer pa je močno važno seme iz drugih krajev, in drugega podnebja dobivati in zasajati, kajti takšna zamena semen jako upliva na rast in prospevanje rastlin. Sploh pa takšni poskusi niso predragi.

Doma pridelano seme je v mnogem oziru še zmiraj najboljše, če tudi ni vselej najpopolnejše. Mnogokrat je v drugih krajih seme bolj popolno. Vendar pri domačem semenu se lahko sami prepričamo, je-li kaljivo, popolnem, zdravo ali ne. Tudi se moremo prepričati, da sodi tje, kjer se je pridelalo, z ozirom na zemljišče in podnebje. Iz drugih krajev prineseno seme moremo le tedaj mirni posejati, če smo se osvedočili, da je kaljivo.

Kedar smo sklenoli s semenom menjati, moramo ga iti iskat v take kraje, ki so našemu najbolj podobni. Če to ni mogoče, smemo seme jemati le iz bolj mrzlih krajev, kakor je naš.

Izkušnje učijo, da iz zamenjenega semena vzrejene rastline več časa dobro rastejo in se dovoljno obnesejo, če jim vreme, podnebje, lega itd. ugajajo. Isto velja tudi zastran pozvrstij, ki se tudi več časa ohranijo, ako niso nove razmere preveč različne od starih. To nam daje možnost tuje pozvrsti pri nas vzrejati. Vendar za drugo ali tretjo sejatev ali saditev treba zopet izvirnega semena. V dokaz služi ruski lan.

Po nekaterih deželah lan najlepše stori, se najbolj gotovo ohrani ter nareja najbolj dolgo steblovje. To so tiste dežele, kjer veliko dežuje in močne rose padajo, kakoršne so ruske pokrajine, Livlanska, Estlanska, Seelandska in sploh izhodno obrežje Baltijskega morja. Podobno mokrotni kraji nahajajo se v planinah in njihovem obližji, kajti tukaj pogosto dežuje in je vsled tega dno in zrak prizemljini vedno vlažen. Zavoljo tega nareja lan dolgo steblovje ter podeliva ovo naklonjenost tudi svojemu

semenu. Če pa vlaga pojema, krči se tudi dolgost lanovemu steblovju in vsa rastlina polagoma peša. Čem dalje smo torej proč od morja ali planin, tem manj vlažen imamo zrak in tem slabše nam prospeva lan ter sploh ne kaže nagnjenosti narejati dolgega steblovja.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 3. aprila v Gradci. Dne 4. aprila v Dobji. Dne 5. aprila v Rogatci. Dne 6. aprila v Vojniku, v Št. Lenartu v slov. goricah, v Mariboru in v Središči. Dne 7. apr. v Celji in v Radgoni.

Dopisi.

Iz Brežiškega okraja. (Volitev okrajnega zastopa.) Prešel je zaželeni čas volitve v okrajni zastop, volili so 21. marca veleposestniki, 23. mesto nemško, 24. kmečke občine. Pravico v veleposestvu ima 32 volilcev: od teh je 16 samostalnih, ostali se volitve udeležujejo skoz usta nemčurjev ali odpadnikov. Volitve se niso udeležili južna železnica, trapisti v Rajhenbergu in na vso žalost nemčurjev Anton Zorko; po tega sta se na dan volitve s kočijo peljala zagrizenca gg. Peške in pa Šnideršič. Ker je pa že mož bolj na onem svetu, zato se tudi v kočiji ni mogel na veliko žalost Pešketa in pristašev na volišče podati. Tako je prišlo le 29 volilcev, od teh samostojni, oskrbnik kneza Windischgrätz, Janez Malus iz Bizeljskega, g. Fran Gerec, Franc Gregorevčič iz Pišec, Jože Kovačič, Adam Držanič iz Artič, Arnšek in Mohorčič iz Vidma, Ivan Gerjovec iz Dobove, Anton Drugovič iz Zakot, g. Srebre in gosp. Andrej Levak iz Brežic, in to je lepo število 13 samostalnih in narodnih. Med temi se svetijo, kakor biserji, trije mladi volilci, ker so letos prvokrat značajno volili, ti so vrli možaki Arnšek iz Vidma, Ivan Grjovič iz Dobove, katerega so vsi begali, še celo baron Dumreicher ga je pregovarjal in se mu s škodo grozil, ali mladi Ivan je ostal v najhujših valovih skala v sredi celo zburjenega nemčurskega morja, tretji je Jože Kovačič, veleposestnik in cerkveni kjučar v Artičih. Mladi mož je še le pred nekaj meseci gospodar postal. Ženo ima iz dobre hiše, čeravno nam nasprotno. Temu možu gre posebna čast, kajti mnogo je moral prestati: od ene strani ga je tast, iz druge so ga Bizeljski gospodi na vso moč pregovarjali, samo da ne bi šel volit, v Brežicah pa so mu pretili, da mu ne bojo dali zaslužka v mlinu. To je bil silen boj v mladem srci, pa rajši se je zameril zagrizenemu tastu in Brežiškim špispurgerjem, kakor svojemu narodu; on je dobro prevedel, da mu je bolj dolžnost voliti za se, kakor njegovemu tastu za Dunajčana, pri katerem si je pooblastilo zberačil. Jože je zvest ostal, in s